

Reactie van Biohuis op de internetconsultatie van de uitvoeringsregeling inzake de actualisatie van stikstofgebruiksnormen en de aanwijzing van aandachtsgebieden stikstof

Algemeen

Biohuis wil benadrukken dat het essentieel is om de biologische sector actief te betrekken bij consultaties over regelgeving rondom stikstof en mestgebruik. De biologische landbouw kent een bedrijfsvoering die wezenlijk verschilt van de gangbare praktijk, mede door de specifieke wettelijke kaders waarbinnen biologische bedrijven opereren.

Wij verzoeken daarom nadrukkelijk dat Biohuis ook bij tussentijdse, meer informele consultaties structureel wordt geraadpleegd, zodat de specifieke kennis en ervaring vanuit de biologische landbouwpraktijk kunnen worden meegenomen bij beleidsvorming en uitvoering.

Uitspoelingsgevoelige gewassen

Tot onze verbazing is de lijst met uitspoelingsgevoelige gewassen in deze actualisatie uitgebreid ten opzichte van het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn. Voor meerdere gewassen die in het 7e actieprogramma nog werden aangemerkt als *“niet-uitspoelingsgevoelige gewassen met een positief effect op de bodemkwaliteit”*, geldt nu plots een tegengestelde classificatie.

Biohuis vraagt zich af waarop deze wijziging is gebaseerd, en in het bijzonder of hierbij ook de biologische teeltpraktijk is meegenomen. Vanuit onze ervaring binnen de biologische landbouw kunnen wij deze herziening niet rijmen met de praktijk. Hetzelfde geldt voor de categorieën vaste planten en boomkwekerijgewassen, waar eveneens onduidelijkheid bestaat over de onderliggende motivering van de aanpassing.

Effect van de biologische praktijk

De voorgestelde stikstofgebruiksnormen zijn gebaseerd op het advies van de Commissie Deskundigen Meststoffenwet (CDM), dat voortkomt uit diverse onderzoeken. Het is ons echter onduidelijk of in deze onderzoeken rekening is gehouden met de specifieke omstandigheden en beperkingen van biologische bedrijven.

De biologische wetgeving wijkt op het gebied van mest- en mineralentoediening aanzienlijk af van de gangbare praktijk. Zo geldt voor biologische bedrijven:

- een maximum van **170 kg stikstof per hectare**,
- uitsluitend gebruik van **organische mest** (kunstmest is verboden),
- en de eis dat **minimaal 70% van de mest van biologische herkomst** is, de laatste 30% kan komen uit andere organisch stomen of uit andere extensieve dierhouderijen

Biologische en extensieve dierhouderijen gebruiken stro in hun houderijsystemen, waardoor de mest – ook de drijfmest – door het strogebruik een hoger aandeel organische stof bevat dan in de gangbare veehouderij. Dit hoge aandeel koolstof zorgt ervoor dat stikstof in de mest sterker wordt gebonden en dus minder uitspoelingsgevoelig is, ongeacht het gewas dat wordt bemest.

Biohuis vraagt zich daarom af of deze specifieke kenmerken van biologische meststromen zijn meegenomen in de onderbouwing van de gebruiksnormen. Indien dit niet het geval is, plaatst Biohuis nadrukkelijke vraagtekens bij doelmatigheid van de voorgestelde normen op biologische bedrijven. In dat geval pleiten wij ervoor om voor de biologische sector aparte, op de praktijk afgestemde normen te hanteren.

Oogstdatum

Biohuis wil daarnaast aandacht vragen voor de rol van de oogstdatum in relatie tot de bemestingsruimte voor het daaropvolgende jaar. Vanuit het biologische teeltsysteem streven wij ernaar gewassen op het juiste moment te zaaien en te oogsten, om zo een optimale gewasontwikkeling én bodemgezondheid te waarborgen.

Zoals de regeling nu lijkt te zijn vormgegeven, ontstaat echter een prikkel om gewassen later te oogsten zodat deze als 'wintergewas' kwalificeren, waarmee meer bemestingsruimte in het volgende jaar kan worden verkregen. Dit is naar onze mening een onwenselijke stimulans: het zou ertoe kunnen leiden dat gewassen langer blijven staan dan agronomisch of markttechnisch gewenst is, en dat groenbemesters daardoor later worden ingezaaid. Een te late inzaai beperkt de ontwikkeling van de groenbemester en ondermijnt juist de beoogde verbetering van bodemkwaliteit en stikstofvastlegging.

Biohuis pleit er daarom voor om de systematiek rond oogstdatum en bemestingsruimte zodanig aan te passen dat biologische teeltprincipes worden gerespecteerd en goed landbouwkundig vakmanschap wordt beloond in plaats van belemmerd.

Slotopmerkingen

Biohuis benadrukt dat een effectieve en rechtvaardige stikstofregeling alleen mogelijk is wanneer de diversiteit van landbouwsystemen in Nederland wordt erkend. De biologische landbouw levert een aantoonbare bijdrage aan bodemkwaliteit, biodiversiteit en waterbescherming. Deze prestaties verdienen een passende beleidsbenadering, gebaseerd op wetenschappelijke onderbouwing van de biologische praktijk.

Wij roepen het ministerie daarom op om in overleg te treden met Biohuis om gezamenlijk te komen tot uitvoeringsregels die zowel doelmatig als praktijkgericht zijn, en die recht doen aan de specifieke kenmerken en prestaties van de biologische landbouw.

Namens Biohuis

Jeroen Neimeijer